

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An dubius, utrum voverit castitatem independentem à religione
teneatur illam observare? Ex p. 4. tr. 3. r. 42.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta §. Vnde, &
in tom. 4. tr.
6. Ref. 55. §. 1.
ad lin. 9.

2. Inferitur primò, absolute loquendo promittentem ecclesiam satisfacere non dando aureum, sed argenteum; imò ego puto non esse necessarium, ut totus calix sit argenteus, sed satis est si sola superior cuppa sit argentea; quia talis calix est etiam diuino cultui aptus. Ita Merolla tom. 1. disp. 3. c. 3. n. 109.

Sup. his duo-
bus primis
in Ref. præ-
terita in tri-
bus eius lin.
primis & in
3. nor. præ-
terita.

Sup. hoc in
Ref. præteri-
ta §. Vnde in
fine, & in
tom. 4. tr. 6.
Ref. 55. §. 3.
ad lin. 9.

3. Inferitur secundò vouentem dare vinum ad usum sacrificij Missæ, satisfacere non dando optimum, sed decentem pro tali usu. Item si quis vouit dare triticum, non determinans, an optimum, vel malum; in hoc, & similibus eventibus satis est quæcumque qualitas, quæ censetur sufficere ad veram operis promissæ executionem, etiam si infima sit. Vnde si quis vouit dare panem pauperibus, sufficit non dare ex puro tritico, ubi alius fuerit in usu & pauperibus vsitatus. Ita & hoc vltimum exemplum dicendum esse volo de mente Merollæ n. 100.

RESOL. XXV.

Quando quis vouit virginitatem, dubitat vero, quid intenderit, perpetuam videlicet castitatem, an saltem continentiam à primo actu venereo, ad quid teneatur? Ex p. 10. tr. 15. & Misc. 5. Ref. 47.

Sup. hoc in
tom. 4. tr. 3.
Ref. 103. §.
vlt.

§. 1. **N**on obligari ad perpetuam castitatem, sed tantum à primo coitu docet Portel in dubiis Reg. verb. de voto simplici, in Addit. n. 50. Et hanc sententiam tenet etiam Pater Vidal in Arca Theol. mor. tit. de voto Inquis. §. n. 3. qui probat hanc sententiam. Primò; quia in dubio voti eligendum est quod est minus, non quod est tutius: Secundò, in dubio censendum est votum non esse referuatum, ut docet etiam Sanchez in Sum. c. 44. n. 3. in fine: ergo à pari in casu nostro potest cogitari, quod votum sit emissum pro prima tantum vice: idèd, &c. Tertio, ex eodem Sanchez, quando non memini vouens verborum, intelligitur voluntas ligata ad id quod minus est: Idèd, &c. Quarto: quia verba accipienda sunt in propria significatione, propriè vero significatur Virgo illa, quæ in primo coitu integritatem carnis non amisit, ergo, &c. Quintò; quia ex cap. Ex parte, de Censib. æquitas postulat, ut voluntariè oblata benignius exigantur.

2. Sed ego adhæreo contrariæ sententiæ. Dico igitur vouentem virginitatem perpetuè seruare obligatum esse à qualibet venerea delectatione abstinere, etiam si semel, vel iterum deliquerit, quia sub nomine virginitatis censendus est castitatem promississe. Qui enim virginitatem vouet, promittit nullam admitturum delectationem, qua integritatem sui corporis, & animæ amittere possit. Quod verò illam amisit, per accidens est, & obligationem voti non minuit. Secus verò dicendum esset si expressè intenderet solum se obligare ad vitandum primum actum venereum, & alios ex consequenti: Sed in casu dubio hæc intentio non est præsumenda: Sic multis relatis docuit Sanchez, lib. 9. de Mat. disp. 33. n. 7. & lib. 4. de Voto, c. 21. n. 2. Suar. lib. 4. de Voto, c. 7. n. 5. & 7. Valent. 2. 2. disp. 6. q. 6. punct. 4. post medium, vers. Secundum quod notari debet. quibus adde Cast. Palaum, t. 3. disp. 1. de Voto, punct. 12. n. 7.

RESOL. XXVI.

An dubius, virum vouerit castitatem independenter à Religione, teneatur illam obseruari? Ex p. 4. tr. 3. Ref. 42.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Nauarrus lib. 3. consil. de voto, consil. 13. num. 2. quia

in dubio tenetur quis eligere partem tutiorem, & reputare se obligatum.

2. Verum circa præfens dubium mihi placet opinio Sanchez in summa tom. 1. lib. 4. c. 16. n. 114. sic distinguens. Si ita vouens recordetur verborum, siue interioribus, siue exterioribus prolatorum, indicandum est in dubio iuxta communem illorum intellectum; quare si in eis expressa sint castitas & religio, absolute censetur castitas promissa principaliter, & per se, ac independenter à Religione, quia cum in dubio intentionis sint vota diiudicanda iuxta communem verborum sensum, hæc pars possidet in hoc dubio; si verò sola Religio expressa sit, & dubitat vouens an se quoque vouerit ad castitatem obligare, tunc tenetur ad id quod minus est, & censendus omnino non obligatus ad castitatem, quia nulla est possessio pro illa, sed tota pro voluntatis libertate. Si verò quamuis sola Religio expressa sit, promittit suæ intentionis fuisse se obligare quoque ad castitatem, dubitat tamen an dependenter, vel independenter à Religione, existimo iudicandam obligationem dependenter à Religione; quia non tenetur vouens sequi semper quod tutius est, & in hoc dubio non video possessionem pro voto castitatis independenter à Religione, imò potius cum hac dependentia, cum sola Religio expressa sit, & quando quilibet intenderit se ad vtrumque velle principaliter obligare, solent vtrumque exprimere. Ita Sanchez, & ego.

RESOL. XXVII.

Dubius, an promiserit solum ingredi Religionem, an profiteri, an teneatur ad proficiendum? Et in corpore huius Resolutionis alij res diuersi casus circa hoc deciduntur, & explanantur. Ex p. 4. tr. 3. Ref. 46.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Nauarrus, Rodriguez, & Doctores asserentes absolute in dubio voti amplectendam esse partem tutiorem, ne se iniuriæ generi voti periculo exponat.

2. Verum mihi contraria sententia placet. Dico igitur supradictum non teneri perseverare in Religione, quia in dubio obligat votum ad id quod minus est, quia in terminis docet Sanchez in summa tom. 1. lib. 4. cap. 16. n. 86. qui etiam c. 13. n. 17. optime docet quòd quando possessio non stat pro verbis voti, tenetur vouens in dubio ad id quod minus est: vt, v. g. si quis certus est se promississe castitatem aut temporalem, sed perpetuam, & est omnino verborum immemor, sed tantum certus est se alteram promississe, ad solam temporalem, quæ minus est, tenetur. Similiter si quis immemor omnino verborum voti dubitat an promississe omnimodam castitatem, an conjugalem solum, tenetur ad hanc quæ minor est. Similiter si quis certus est vouisse castitatem, aut Religionem, vel inter duas Religionem, an restrictam, aut minus strictam, dubitat autem vtram harum partium vouerit, tenetur ad minorem; quicquid asserat Azorius tom. 1. lib. 11. c. 13. q. 9. & Rodriguez cum Nauarro.

RESOL. XXVIII.

An qui emisit votum Religionis, satisfaciatur, si habuerit D. Iohannis assumat? Et an satisfaciatur, si ordinem D. Iacobi suscipiat? Et an disti. Militis D. Iohannis sint verè Religiosi? Ex p. 2. tr. 16. & Misc. 2. Ref. 36. alias 38.

§. 1. **P**rima facie videtur respondendum negatiuè, non quia dicti milites non sint verè Religiosi, sed